

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2025 ජනවාරි

ප්‍රශ්න පත්‍රය සහ යෝජිත උත්තර

(304) සංස්ථාපිත සහ පුද්ගලික බදුකරණය (CPT)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540, පූජ්‍ය මුරුත්තේට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අදියර III විභාගය - 2025 ජනවාරි
(304) සංස්ථාපිත සහ පුද්ගලික බදුකරණය (CPT)
යෝජිත උත්තර

(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

පළමු වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 01 - ශ්‍රී ලංකාවේ බදුකරණය හැඳින්වීම

2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 69 (1) වගන්තියට අනුව, පුද්ගලයෙකු තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසික පුද්ගලයකු ලෙස සැලකෙන්නේ එම පුද්ගලයා:

- a. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාසය කරයි නම්;
- b. එම වර්ෂය තුළ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ කායිකව සිටි නම් සහ එම කායිකව සිටීමේ කාලසීමාවේ හෝ කාලසීමාවල මුළු එකතුව එම වර්ෂය තුළ ආරම්භ වන හෝ අවසන් වන යම් මාස දොළහක කාලසීමාවක් තුළ දී දින එකසිය අසූතුන 183 ක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් වේ නම්;
- c. එම පුද්ගලයා ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ සේවකයකු හෝ නිලධාරියකු වේ නම් සහ එම පුද්ගලයාගේ කලත්‍රයා එම වර්ෂය තුළ විදේශයක ඇත්නම්; හෝ
- d. වෙළඳ නැව් පනතේ අර්ථනුකූලව, ශ්‍රී ලංකා නෞකාවක සේවයේ නියුක්තව සිටින්නේ නම්, ඔහු එසේ සේවයේ නියුක්තව සිටින කාලසීමාව තුළ,

දී ඇති සිද්ධියට අනුව, රාමන් මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ දින 187 ක් ගත කර ඇත.

ඒ අනුව, 69 (1) (ආ) වගන්තියට අනුව, ඔහු දින 183 කට වැඩි කාලයක් ශ්‍රී ලංකාවේ කායික වශයෙන් ගත කර ඇති නිසා 2023/2024 තක්සේරු වර්ෂයේ බදු අරමුණ සඳහා වාසික පුද්ගලයෙක් සේ සැලකේ.

(මුළු ලකුණු 05)

දෙවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 07 - වෙනත් ව්‍යාපාර බදු

(a)

මාලා ට්‍රේඩර්ස්	
ගෙවිය යුතු සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද ගණනය කිරීම	
2024 මාර්තු 31 වන දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා	
	(රු.)
කාර්තුව සඳහා පිරිවැටුම	165,000,000
වගකීම් පිරිවැටුම (165,000,000 x 50%)	82,500,000
ගෙවිය යුතු ස.ආ.දා.බ. @ 2.5%	2,062,500

(ලකුණු 03)

(b)

කොටසක විකුණුම් මිල	රු. 240
නිකුත් කරන ලද කොටස් ගණන	50,000 කොටස්
ගනුදෙනුවේ වටිනාකම (රු. 240 x 50,000 කොටස්)	12,000,000
ගෙවිය යුතු කොටස් ගනුදෙනු බද්ද @ 0.3%	රු. 36,000

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

තුන්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 06 - බදු සම්බන්ධ නඩු තීන්දු

බදු අරමුණු සඳහා සිරිසේන සහ ඔහුගේ පුත්‍රයා අතර හවුල්කාරිත්වයක වලංගුභාවය රඳා පවතින්නේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතා සපුරාලන්නේද යන්න මතය:

1. ගිවිසුමක් පැවැතීම - හවුල්කාරිත්වයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා පාර්ශවයන් අතර එකඟතාවයක් තිබිය යුතුය.
2. හවුල්කරුවන්ගේ දායකත්වය - සෑම පාර්ශවයක්ම හවුල්කාරිත්වයට යම් විධියකින් දායක විය යුතුය.
3. ලාභ අලාභ බෙදා ගැනීමේ අභිප්‍රාය - ලාභ අලාභ දෙකම බෙදා ගැනීමට හවුල්කරුවන්ට අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධයක් තිබිය යුතුය.
4. අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිලාභ - හවුල්කරුවන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිලාභ සඳහා ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යා යුතුය.

මෙම අවස්ථාවේදී, සිරිසේන සහ ඔහුගේ පුත්‍රයා හවුල්කාරිත්වයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා ගිවිසුමකට එළඹ ඇත. සිරිසේන ජයා ශ්‍රී ට්‍රේඩර්ස් වෙතින් ලැබෙන ලාභයෙන් අඩක් හවුල්කාරිත්වයට දායක කරයි. ඊට අමතරව, දෙපාර්ශ්වයම ලාභ හා අලාභ බෙදා ගැනීමට අදහස් කරන අතර, ව්‍යාපාරය ඔවුන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිලාභ සඳහා කරගෙන යනු ලැබේ.

A.A. Davordboy එදිරිව CGIR නඩුව, හවුල්කාරිත්වයක් තනි හවුල්කරුවෙකුගේ කුසලතා සහ විශේෂඥතාවයන්ගෙන් වුවද පැවතිය හැකිය යන මූලධර්මය ශක්තිමත් කරයි. කෙසේ වෙතත්, 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 195 වගන්තියේ හවුල්කාරිත්වයක් අර්ථ දක්වන්නේ "ලිඛිතව සටහන් කරනු ලැබ තිබේද යන්න නොතකා, ලාභ ලැබීමේ අරමුණ සඳහා හවුල් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යන පුද්ගලයන් හෝ සංස්ථා දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනකින් යුත් සංගමයක්" ලෙසයි.

හවුල්කාරිත්වය වලංගු හවුල්කාරිත්වයක සාමාන්‍ය නීතිමය මූලධර්ම සපුරාලන බව පෙනෙන්නට තිබුණද, 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත බදු පිළිගැනීම සඳහා නිශ්චිත කොන්දේසි පනවයි. හවුල්කාරිත්වය මෙම බදු ආශ්‍රිත අවශ්‍යතා සපුරාලන්නේ නැත්නම්, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව එය බදු අරමුණු සඳහා වලංගු හවුල්කාරිත්වයක් ලෙස හඳුනා නොගත හැකිය.

2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 217 වගන්තියට අනුව: හවුල්කාරිත්වයකට, ඕනෑම හවුල්කාරිත්වයක හවුල්කරුවෙකුගේ බෙදිය හැකි ලාභයේ හෝ බෙදිය හැකි අලාභයේ කොටස වෙතත් පුද්ගලයෙකු හෝ හවුල්කාරිත්වයක් සමඟ බෙදා ගන්නා කිසිදු පැවරීමක්, විශ්වාසයක්, ප්‍රදානයක්, ගිවිසුමක්, ගිවිසුමක්, පැවරීමක්, බේරුම්කරණයක් හෝ වෙනත් විධිවිධානයක් ඇතුළත් නොවිය යුතුය.

A.A. Davordboy එදිරිව CGIR නඩුවේදී, අභියාචකයා තර්ක කළේ පවුලේ සාමාජිකයන් අතර තවත් හවුල්කාරිත්වයක තම කොටස බෙදා ගැනීම සඳහා ඇති කර ගන්නා හවුල්කාරිත්වය ආදායම් බදු අරමුණු සඳහා වලංගු හවුල්කාරිත්වයක් බවයි. අධිකරණය එම තර්කය පිළිගෙන ප්‍රධාන හවුල්කාරිත්වයක ලාභ හා අලාභ බෙදා ගැනීම සඳහා උප හවුල්කාරිත්වයක් නිර්මාණය කරන නොතාර්ස් නොවන හවුල්කාරිත්ව ගිවිසුමක් වලංගු ගිවිසුමක් ලෙස සලකන බව තීරණය කළේය.

ඒ අනුව, ප්‍රශ්නයේ සඳහන් නව හවුල්කාරිත්වය දේශීය ආදායම් පනත යටතේ වලංගු හවුල්කාරිත්වයක් නොවනු ඇත.

(ලකුණු 05)

හතරවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 06 - අත්තිකාරම් ආදායම් බද්ද, රඳවාගැනීමේ බද්ද, සහ අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බද්ද

(a)

ආදායම් වර්ගය	AIT/ WHT බදු අනුපාතය	බදු වගකීම (රු.)
කුලිය	10%	120,000 x 10% = 12,000
අන්තර්කාලීන ලාභාංශය	15%	12,000,000 x 15% = 1,800,000

(ලකුණු 02)

(b)

- දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සපයනු ලබන වගු අනුව, ඔහුගේ අනුමැතිය ඇතිව ආදායම් බදු ගෙවීමට බැඳී සිටින සේවකයින්ගේ දළ වේතනයෙන් ආදායම් බද්ද අඩු කරන්න.
- ඕනෑම මාසයකදී අඩු කරන ලද බදු ඊළඟ මාසයේ 15 වන දින හෝ ඊට පෙර ප්‍රේෂණය කරන්න.
- බදු ගෙවීමට බැඳී සිටින සෑම සේවකයෙකු සම්බන්ධයෙන්ම නිශ්චිත ආකෘති පත්‍රවල නිසි වාර්තා පවත්වා ගැනීම සහ තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ සිට වසර පහක කාලයක් සඳහා එම වාර්තා අදාළ සියලුම වාර්තා තබා ගැනීම.
- ඊළඟ වසරේ අප්‍රේල් 30 වන දින හෝ ඊට පෙර වාර්ෂික ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කරන්න.
- තක්සේරු වර්ෂය අවසන් වීමෙන් පසු අප්‍රේල් 30 වන දින හෝ ඊට පෙර හෝ සේවකයා තම රැකියාව නතර කර ඇත්නම්, රැකියාව නතර කිරීමෙන් දින 30ක් ඇතුළත සේවකයින්ට බදු අඩු කිරීමේ සහතිකයක් (T10 සහතිකය) නිකුත් කරන්න.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසේ අවසානය

පස්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 07 - වෙනත් ව්‍යාපාර බදු (එකතු කළ අගය මත බද්ද)

එකතු කළ අගය මත නිමැවුම් බද්ද	සැපයුම් වටිනාකම	බදු අනුපාත (%)	එකතු කළ අගය මත බද්ද
අපනයන විකුණුම්	137,660,000	0%	-
දේශීය විකුණුම්	87,764,000	18%	15,797,520
එකතු කළ අගය මත මුළු නිමැවුම් බද්ද	225,424,000		15,797,520
එකතු කළ අගය මත යෙදවුම් බද්ද			
අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම මත	12,375,000		
දේශීය මිලදීගැනීම් මත	765,000		
කාර්යාල වියදම් මත	124,000		
කාල සීමාව සඳහා හිමිකම් කිව හැකි යෙදවුම් බද්ද	13,264,000		
අතිරික්ත යෙදවුම් VAT ඉදිරියට ගෙන එන ලද	48,000		
හිමිකම් පෑ හැකි මුළු යෙදවුම් VAT			(13,312,000)
කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද			2,485,520
අඩුකලා - වාරික ගෙවීම්			(500,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි එකතු කළ අගය මත බද්ද			1,985,520

(ලකුණු 10)

හයවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 05 - බැඳීම් සහ ක්‍රියාපටිපාටි

(a) 2023 අගෝස්තු 15 වන දින හෝ ඊට පෙර

(ලකුණු 02)

(b) තක්සේරු වර්ෂය 2024 මාර්තු 31 වන දිනෙන් අවසන් වුවහොත් කාර්තුවමය වාරික සඳහා නියමිත දින,

- 1 වන කාර්තුව - 2023 අගෝස්තු 15 වන දින හෝ ඊට පෙර
- 2 වන කාර්තුව - 2023 නොවැම්බර් 15 වන දින හෝ ඊට පෙර
- 3 වන කාර්තුව - 2024 පෙබරවාරි 15 වන දින හෝ ඊට පෙර
- 4 වන කාර්තුව - 2024 මැයි 15 වන දින හෝ ඊට පෙර

(ලකුණු 04)

(c) ඔව්

903 (1) වගන්තියට අනුව, 94 වගන්තියට සහ (2) උපවගන්තියට යටත්ව, සෑම පුද්ගලයෙකුම එක් එක් තක්සේරු වර්ෂය අවසන් වී මාස අටකට නොඅඩු කාලයකට පසු කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත වර්ෂය සඳහා ආදායම් වාර්තාවක් ගොනු කළ යුතුය.

එබැවින්, සුපර් (පුද්) සමාගම විසින් 2023/24 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වාර්තාව 2024 නොවැම්බර් 30 වන දින හෝ ඊට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ලකුණු 02)

(d)

- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ සාමාජිකයෙක්
- නීතිඥවරයෙක්.
- නීතිපතා සේවයේ නියුතු සේවකයෙක්.
- 2000 අංක 21 දරන ශ්‍රී ලංකා බදුකරණ ආයතන පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා වරලත් බදුකරණ ආයතනයේ සාමාජිකයෙක්.
- කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් අනුමත කරන ලද සහ සමාගමේ (විගණක) රෙගුලාසි යටතේ විගණකවරයෙකු ලෙස ලියාපදිංචි වූ පුද්ගලයෙක්.
- වෙනත් ඕනෑම ආකාරයක කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති පුද්ගලයෙක්
- පුද්ගලයෙකු සම්බන්ධයෙන්, ඥාතියෙකු.
- සමාගමක් සම්බන්ධයෙන්, අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ එම සමාගමේ ලේකම්වරයෙකු.
- හවුල්කාරිත්වයක් සම්බන්ධයෙන්, එම හවුල්කාරිත්වයේ හවුල්කරුවෙකු.
- පුද්ගල මණ්ඩලයක් සම්බන්ධයෙන්, එවැනි ආයතනයක සාමාජිකයෙක්.

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 10)

හත්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 04 - හවුල් ව්‍යාපාර සඳහා බදුකරණය

ජයග්‍රාහකයින්ගේ හවුල්කාරිත්වය 2023/24 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කිරීම (රු.)			
	සටහන්		
ගිණුම් අනුව ලාභය		14,974,700	
අඩුකළා: කුලී ආදායම - ආයෝජන ආදායම යටතේ වෙන වෙනම බදු		(216,000)	

ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා පොලිය - ආයෝජන ආදායම යටතේ වෙන වෙනම බදු			(5,700)	
හවුල්කාරිත්ව ගෙවන ලද වැටුප්				
- නසීර්	අඩුකිරීමට ඉඩ නොදේ		1,800,000	
- ඩේවිඩ්	අඩුකිරීමට ඉඩ නොදේ		2,400,000	
ගිණුම්කරණ ක්ෂයවීම්	අඩුකිරීමට ඉඩ නොදේ		48,000	
කුලියට ගත් ගොඩනැගිල්ල සඳහා ගෙවන ලද අනුපාත (30,000 x 50%)	අඩුකිරීමට ඉඩ නොදේ		15,000	
පරිත්‍යාගය	අඩුකිරීමට ඉඩ නොදේ		75,000	
ප්‍රාග්ධන දීමනාව (400,000 x 20%)			(80,000)	
හවුල්කාරිත්වයේ ව්‍යාපාර ආදායම			19,011,000	
එකතු කළා: ආයෝජන ආදායම				
දළ පොලී ආදායම	(57,000/93x100)	6,000		
කුලී ආදායම	සටහන 1	201,000	207,000	
හවුල්කාරිත්වයේ තක්සේරු කළ හැකි ආදායම			19,218,000	
ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කිරීම				
පළමුව	0%		1,000,000	Nil
ශේෂය මත	6%		18,218,000	1,093,080
ගෙවිය යුතු හවුල්කාරිත්ව ආදායම් බදු				1,093,080

සටහන 1

දළ කුලී ආදායම	216,000
(-) ගෙවන ලද අනුපාත	(15,000)
බදු අය කළ හැකි කුලී ආදායම	<u>201,000</u>

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසේ අවසානය

අටවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිච්ඡේදය 03 - සමාගම් සඳහා බදුකරණ

ප්‍රකාශන (පුද්ගලික) සමාගම.		
2023/24 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කිරීම		
(රු.)		
ව්‍යාපාරයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	සටහන - 1	170,843,600
ආයෝජනයෙන් තක්සේරු කළ හැකි මුළු ආදායම	සටහන - 2	654,000
(a) මුළු තක්සේරු කළ හැකි ආදායම		171,497,600
අඩුකළා: 52 වගන්තිය - සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සහ සහන	සටහන - 3	(500,000)
(ආ) බදු අය කළ හැකි ආදායම		170,997,600
(b) ගෙවිය යුතු දළ බදු (170,997,600 x 30%)	සටහන - 4	51,299,280
අඩුකළා: බදු බැර		
ගෙවූ වාරිකය	(20,000,000)	
පොලිය මත WHT @ 5%	(32,700)	(20,032,700)
(c) ගෙවිය යුතු ඉතිරි ආදායම් බදු		31,266,580

SRI LANKA

ඡටහන 1 - ව්‍යාපාර ආදායම

ප්‍රකාශන (පුද්ගලික) සමාගම

2023/24 වසර සඳහා ව්‍යාපාරයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම ගණනය කිරීම

විස්තරය	පෙරවැඩ	(+)	(-)
බදු ගෙවීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය		103,450,000	
ලාභාංශ ආදායම			166,600
පොලී ආදායම			654,000
ගිණුම්කරණ ක්ෂයවීම් වියදම්		63,275,000	-
ප්‍රාග්ධන දීමනා	පෙරවැඩ 1	-	16,430,800
යන්ත්‍රෝපකරණ ඉවත් කිරීමේ අලාභය		543,000	
යන්ත්‍රෝපකරණ සඳහා තක්සේරු කළ හැකි ගාස්තුව	පෙරවැඩ 2	1,000,000	
පාරිතෝෂිත සඳහා ප්‍රතිපාදන 10 වන වගන්තිය - විශේෂයෙන් අඩුකිරීමට අවසර නැත.		16,327,000	
LPL සඳහා අනුග්‍රහය - 11 වන වගන්තිය		4,000,000	
සම්මන්ත්‍රණය සඳහා සහභාගීත්ව ගාස්තුව - 11 වන වගන්තිය		හිමි වේ	

ගුවන් ටිකට්පත් සහ නවාතැන් - 11 වන වගන්තිය		හිමි වේ	
SOS වෙත නොමිලේ දැන්වීම - 11 වන වගන්තිය		600,000	
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයට කරන ලද පරිත්‍යාගය - 11 වන වගන්තිය		500,000	
ගෙවූ පාරිතෝෂිකය			1,600,000
		189,695,000	18,851,400
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම			170,843,600

පෙරවැඩ 1 - ප්‍රාග්ධන දීමනාව

ගිණුම්කරණ ක්ෂයවීම් බදු අරමුණක් සඳහා වියදමක් ලෙස අඩු කිරීමට ඉඩ නොදෙන අතර 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 16 වන වගන්තියට අනුව ප්‍රාග්ධන දීමනාව අඩු කළ හැකි වියදමක් ඉල්ලා සිටිය හැක.

විස්තරය	මිලදී ගත් වර්ෂය	පිරිවැය (රු.)	ප්‍රාග්ධන දීමනා කාල සීමාව (වසර)	තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ප්‍රාග්ධන දීමනා (රු.)
ඉඩම		හිමි නොවේ		-
ගොඩනැගිලි	2020/21	96,000,000	වසර 20	4,800,000
ගොඩනැගිලි	2023/24	600,000	වසර 20	30,000
කම්හල් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2020/21	2,500,000	වසර 5	8,500,000
කම්හල් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2023/24	8,000,000	වසර 5	1,600,000
කාර්යාල උපකරණ	2020/21	3,254,000	වසර 5	650,800
පරිගණකය	2020/21	4,250,000	වසර 5	850,000
එකතුව				16,430,800

පෙරවැඩ 2 - තක්සේරු කළ හැකි ගාස්තු ගණනය කිරීම		
විකුණුම් සලකා බැලීම		2,000,000
(-) බදු ලිඛිත වටිනාකම		
පිරිවැය	2,500,000	
(-) සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන දීමනාව	(1,500,000)	(1,000,000)
තක්සේරු කළ හැකි ගාස්තුව		1,000,000

සටහන 2 - ව්‍යාපාර ආදායම

ප්‍රකාශන (පුද්ගලික) සමාගම

2023/24 වසර සඳහා ආයෝජනයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම ගණනය කිරීම

ස්ථාවර තැන්පතු වලින් ලැබෙන පොලිය	654,000
ලාභාංශ ආදායම - ශුද්ධ	අවසාන බද්ද
ආයෝජනයෙන් ලැබෙන තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	654,000

සටහන 3 - 52 වගන්තිය - සුදුසුකම්ලත් ගෙවීම් සහ සහන

LPL ක්‍රිකට් තරඟාවලිය සඳහා අනුග්‍රහය	හිමි නොවේ
කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයට පරිත්‍යාගයක්	500,000
SOS වෙත නොමිලේ දැන්වීමක්	හිමි නොවේ
	500,000

(ලකුණු 25)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

සාලිය පෙරේරා මහතා		
2023/24 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කිරීම (රු.)		
සේවා නියුක්තියෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	සටහන - 1	5,120,000
ව්‍යාපාරයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	සටහන - 2	435,000
ආයෝජනයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	සටහන - 3	297,000
මුළු තක්සේරු කළ හැකි ආදායම		5,852,000
අඩුකළා: 52 වගන්තිය - සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සහ සහන		
පුද්ගලික සහන	1,200,000	
අනුමත පුනර්ගායතනයකට පරිත්‍යාග කිරීම - භාණ්ඩ	හිමි නොවේ	
අනුමත පුනර්ගායතනයකට පරිත්‍යාග කිරීම - මුදල් (පෙරවැඩ 1)	75,000	(1,275,000)
මුළු බදු අය කළ හැකි ආදායම		4,577,000
(b) දළ බදු වගකීම	පෙරවැඩ 2	1,197,720
අඩුකළා: බදු බැර		
ගෙවූ APIT	(918,000)	
පොලිය මත උසම්	(6,000)	
ගෙවූ වාරිකය	(160,000)	(1,084,000)
(c) ගෙවිය යුතු ඉතිරි බදු		113,720

(d) බදුවලින් නිදහස් ආදායම	ලාභාංශ ආදායම	44,200
	ව්‍යාපාර ආදායම - කෘෂිකර්මය	660,000

සටහන 1 - සේවා නියුක්ත ආදායම

සාලිය පෙරේරා මහතා

2023/24 වර්ෂය සඳහා සේවනියුක්තියෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම ගණනය කිරීම (රු.)

දළ වැටුප	(300,000 x 12)	3,600,000
ලැබුණු ප්‍රසාද දීමනාව		450,000
ගමන් දීමනාව	(60,000 x 12)	720,000
වාහන නඩත්තු දීමනාව		80,000
ජීවිත රක්ෂණ වාරිකය	(10,000 x 12)	120,000
ලැබුණු කොටස	(200) - 50) x 1,000	150,000
සේවනියුක්තියෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම		5,120,000

සටහන 2 - ව්‍යාපාර ආදායම

ව්‍යාපාර - කෘෂිකර්මය	බදු වලින් නිදහස්	-
ව්‍යාපාර ආදායම - තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා		435,000
ව්‍යාපාර ආදායම		435,000

සටහන 3 - ආයෝජන ආදායම

2023/24 වර්ෂය සඳහා ආයෝජනයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම ගණනය කිරීම (රු.)

පොලී ආදායම		
ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය ($\frac{114000}{95} \times 100$)		120,000
ලැබුණු ශුද්ධ ලාභාංශය	බදු වලින් නිදහස්	-
කුලී ආදායම		
දළ කුලී ආදායම (25,000 x 10)	250,000	
(-) අලුත්වැඩියා වියදම්	(73,000)	177,000
ආයෝජනයෙන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම		297,000

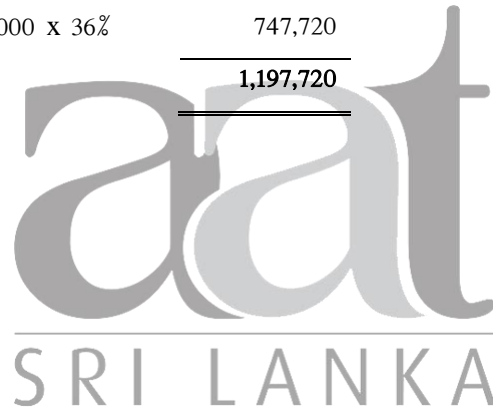
පෙරවැඩ 1 - අනුමත පුනරායතනයකට පරිත්‍යාග කිරීම

සැබෑ මුදල් පරිත්‍යාගය	100,000	දෙකෙන් අඩු මුදල රු. 75,000
උපරිම අවසර ලත්	75,000	
බදු අය කළ හැකි ආදායමෙන් (1/3)	$(1/3) \times 4,562,000 = 1,550,667$	

පෙරවැඩ 2 - දළ බදු වගකීම

පළමුව	රු. 500,000 x 6%	30,000
ඊළඟ	රු. 500,000 x 12%	60,000
ඊළඟ	රු. 500,000 x 18%	90,000
ඊළඟ	රු. 500,000 x 24%	120,000
ඊළඟ	රු. 500,000 x 30%	150,000
ශේෂය මත	රු. 2,077,000 x 36%	747,720

1,197,720

(ලකුණු 25)

C කොටසේ අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved.
No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)